

LAURELL K. HAMILTON

PLĂCERI INTERZISE

Traducere și prefață de Florin Mircea Tudor

TRITONIC
fiction.ro

Prefață

Laurell K. Hamilton s-a născut la 16 februarie 1963 în Heber Springs, Arkansas, dar a crescut, după pierderea mamei într-un accident de mașină în 1969, în Sims, Indiana, alături de bunica sa, Laura Gentry. De la aceasta a auzit primele povești de groază despre „monștrii“ care bântuiau zona muntoasă din Arkansas, în special munții Ozark. După propriile-i mărturisiri, printre primele volume citite, pe când avea vreo 13 ani, s-au numărat *Pigeons from Hell / Porumbelii Iadului*, una dintre culegerile semnate de Robert E. Howard, și *The Natural History of the Vampire / O istorie naturală a vampirilor*, o carte de popularizare, de Anthony Masters.

După ce a obținut diplome în literatură americană și biologie, a lucrat ca voluntar la un adăpost pentru animale fără stăpîn. A debutat cu romanul *Spells of Wonder*, 1989. A urmat un volum din seria *Star Trek*, *Nightshade*, 1992. În 1993 a început seria *Anita Blake* cu volumul *Guilty Pleasures*, prezentat astăzi cititorilor români sub titlul *Plăceri interzise*. Au urmat *The Laughing Corpse*, 1994, *Circus of the Damned*, 1995, *The Lunatic Cafe*, 1996, *Bloody Bones*, 1996, *The Killing Dance*, 1997, *Burnt Offerings*, 1998, *Blue Moon*, 1998, *Obsidian Butterfly*, 2000, *Narcissus in Chains*, 2001, *Cerulean Sins*, 2003, *Incubus Dreams*, 2004, *Danse Macabre*, 2006, *Micah*, 2006. O parte din romanele seriei au fost republicate în volume omnibus: *Club Vampyre*, 1997, *The Midnight Cafe*, 1997, *Black Moon Inn*, 1998, *Anita Blake, Vampire Hunter Set*, 2003, *Anita Blake, Vampire Hunter Omnibus*, 2005, *Nightshade Tavern*, 2005.

În paralel, Hamilton a mai scris o altă serie despre un detectiv particular din Los Angeles, Meredith Gentry, pe numele ei adevărat Merry Nicessus, o prințesă venită dintr-o lume paralelă (*A Kiss of Shadows*, 2000, *A Caress of Twilight*, 2002, *Seduced by Moonlight*, 2004, *A Stroke of Midnight*, 2005, *Mistral's Kiss*, 2006), romanele *Death of a Darklord*, 1995 (seria Ravenloft # 11), *Nightseer*, 1998, culegerile de proză scurtă *Out of This World* (cu Susan Krinard, J. D. Robb, Maggie Shayne), 2001, *Cravings* (cu Mary Janice Davidson, Eileen Wilks, Rebecca York), 2004, *Bite* (cu Mary Janice Davidson, Charlaine Harris, Angela Knight, Vickie Taylor), 2005, *Strange Candy*, 2006.

Anita Blake, una dintre nenumăratele serii cu vampiri din literatura horror. De ce serii și de ce cu vampiri? Serii pentru că imaginația extrem de bogată a scriitorilor contemporani nu se poate limita la o singură nuvelă sau un singur roman, așa cum făceau odinioară Joseph Sheridan Le Fanu (*Carmilla*, 1871), F. Marion Crawford (*For the Blood Is the Life*, 1911), Edward F. Benson (*The Room in the Tower*, 1912), Bram Stoker (*Dracula*, 1897), Richard Matheson (*I Am Legend*, 1954), F. Paul Wilson (*The Keep*, 1981), Whitley Strieber (*The Hunger*, 1981) sau George R. R. Martin (*Fever Dream*, 1982). Pe parcursul mai multor volume, autorii pot dezvolta mult mai mult personajele principale pe plan psihologic, dramatic și afectiv, aceste personaje parcurgând uneori cu mare ușurință întreaga istorie a umanității așa cum face Conte de Saint Germain în seria imaginată de Chelsea Quinn Yarbro (19 volume, 1978 — 2006) sau Don Sebastian de Villanueva în romanele lui Les Daniels (5 volume, 1978 — 1991). Alte serii de menționat sînt: *Diana Tregarde* (*Burning Water*, 1989, *Children of the Night*, 1990, *Jinx High*, 1991) de Mercedes Lackey, *Sonja Blue* (*Sunglasses after Dark*, 1989, *In the Blood*, 1992, *Paint It Black*, 1995, *A Dozen Black Roses*, 1996, *Darkest Heart*, 2000, *Dead Roses for a Blue Lady*, 2002) de Nancy A. Collins, *I, Vampire* (*I, Vampire*, 1990, *The Vampire Papers*, 1994, *The Vampire Princess*, 1995, *The Vampire Virus*, 1997, *Vampire Hunter*, 1998, *The London Vampire Panic*, 2001)

de Michael Romkey, *Vampire Diaries* (*The Awakening*, 1991, *The Struggle*, 1991, *The Fury*, 1991, *Dark Reunion*, 1992) de Lisa Jane Smith, *Power of the Blood* (*Child of the Night*, 1996, *Near Death*, 1994, *Reborn*, 1998, *Bloodlover*, 2000) de Nancy Kilpatrick, *Vampires* (*Beneath a Blood Red Moon*, 1999, *When Darkness Falls*, 2000, *Deep Midnight*, 2001, *Realm of Shadows*, 2002, *The Awakening*, 2003, *Dead by Dusk*, 2005) de Shannon Drake [Heather Graham].

Interesante sînt seriile în care creaturile nopții se confruntă fie cu un detectiv particular — Victoria Nelson (*Blood Price*, 1991, *Blood Trail*, 1992, *Blood Lines*, 1992, *Blood Pact*, 1993, *Blood Debt*, 1997, detectiva din Toronto face echipă cu vampirul Henry Fitzroy) de Tanya Huff — fie cu un detectiv-vampir precum Jack Fleming în *Vampire Files* (*Bloodlist*, 1990, *Lifeblood*, 1990, *Bloodcircle*, 1990, *Art in the Blood*, 1991, *Fire in the Blood*, 1991, *Blood on the Water*, 1992, *A Chill in the Blood*, 1998, *The Dark Sleep*, 1999, *Lady Crymsyn*, 2000, *Cold Streets*, 2003, *A Song in the Dark*, 2005) de Patricia Neal Elrod, sau Peter Octavian în *Shadow Saga* (*Of Saints and Shadows*, 1994, *Angel Souls and Devil Hearts*, 1998, *Of Masques and Martyrs*, 1998, *Gathering Dark*, 2003) de Christopher Golden.

De ce cu vampiri? Pentru că povestirile bazate pe „viața copiilor nopții“ readuc în prim plan probleme fundamentale, cum ar fi misterele de nepătruns ale vieții de dincolo de mormînt, starea corpului după moarte, pasiunile stranii ale firii omeneste (dor, dragoste, dorință pur fizică, dorință de putere), eterna confruntare dintre bine și rău. Conceptul vampirului se bazează pe două precepte esențiale: credința în viața de după moarte și în puterea magică a singelui a cărui semnificație mistică datează de veacuri; pierderea singelui în bătălii era urmată automat de moarte, astfel născîndu-se credința că el este sinonim cu viața. Deci, dacă singele este viață, atunci absorbția / sugerea sa poate „reda“ viața celui mort. Pe de altă parte, moartea, întotdeauna învingătoare, era produsă de un agresor vizibil (un dușman înarmat) sau de unul nevăzut (ceva supranatural).

Conform celor mai multe mitologii, tărîmul morţilor este un loc aparte, supus propriilor legi; cei vii nu au acces, deşi sînt inexorabil împinşi într-acolo o dată cu trecerea anilor. Treptat, lumea celor morţi va fi devenit cu mult superioară numeric lumii celor vii, ducînd astfel la dezvoltarea unui cult al morţilor-vii. Prin moarte, cei vii trec într-o altă lume, una a spiritelor mai degrabă decît a trupului; acolo „moartea“ devine o nouă formă de „viaţă“. Două schimbări sînt absolut necesare pentru metamorfoza fantomelor lumii spirituale într-un adevărat vampir: dobîndirea unei structuri materiale şi dezvoltarea înclinaţiei sexuale pe filiera lamia — succubus (succubi şi incubi, demoni erotici feminini şi masculini, pot fi consideraţi reprezentări timpurii ale vampirilor).

Vampirii spectrali ai antichităţii capătă înfăţişare umană, dar ei nu mai sînt fantome, ci corpuri capabile de mişcare, poate şi din cauză că relaţiile oamenilor vii cu cei morţi capătă o serie de înclinaţii bizare (necrofagie, necrosadism, necrofilie), credinţa că cei morţi aşteaptă întoarcerea în lumea celor vii implicînd automat existenţa unui „corp“ nou. Aceste „spirite“ înfometate sînt persoane ale căror minţi, în momentul morţii fizice, sînt incapabile de a renunţa la viaţa terestră, la „dorinţa umană“, fiind condamnate la o existenţă eternă pe care şi-o asigură extrăgînd „vitalitatea“ din corpurile persoanelor încă în viaţă, oferindu-le în schimb nemurirea.

În mod normal, orice muritor muşcat de un vampir devine şi el unul; putem vorbi aici de un „transfer“ total de sînge de la vampir la victimă, conexiune care a dus în ultimii ani la o paralelă între vampirism şi SIDA, pentru că atacul are loc de obicei noaptea, iar victima este de cele mai multe ori o femeie; aspectul sexual este intensificat şi de „zonele“ preferate de atac — în special gîtul, realizîndu-se astfel asociaţia cu aspectul sado-sexual şi masochist al dragostei.

Vampirii nu se reflectă în oglinzi şi nu aruncă umbre, victimele lor fiind copii, tinere fete şi flăcăi, parţial hipnotizaţi pentru a-şi pierde propria capacitate de apărare; ei

au o putere fizică mult superioară ființelor de rând, înzestrați fiind cu o capacitate excepțională de transmutație, putînd lua, după bunul plac, aspectul unui lup sau liliac, putîndu-se tîri pe pereți precum șopîrlele sau transforma într-o ceață compactă sau chiar zbura (Nikolaos în *Plăceri interzise*); ei văd perfect în întuneric, dar nu pot rezista la acțiunea razelor solare, a luminii în general (deși lumina lunii îi învigoarează).

Mijloacele de apărare contra vampirilor — multe dintre ele folosite și de Anita Blake — sînt de obicei crucea, uneori Biblia, țărșul de lemn (de obicei de plop, arțar, frasin sau stejar), sabia sfințită, cununa de usturoi, agheasma și apa curgătoare — considerată de tradiție apă sacră —, apa sărată a mării. Corpul vampirului trebuie decapitat, inima scoasă din piept, fiartă în ulei sau oțet, apoi tăiată în bucăți. Cea mai sigură metodă de distrugere a unui vampir este însă incinerarea — purificarea prin foc —, cenușa fiind împrăștiată în cele patru vînturi sau aruncată într-o apă curgătoare. Uneori se folosesc gloanțe de argint (Edward folosește o soluție de nitrat de argint, iar Anita gloanțe cu înveliș de argint), deși metoda respectivă este recomandată mai ales contra vircolacilor.

Vampirii imaginați de Hamilton pot fi comparați cu cei ai lui Anne Rice din *The Vampire Chronicles / Cronicile vampirilor (Interview with the Vampire / Interviu cu un vampir, 1976, The Vampire Lestat / Vampirul Lestat, 1985, The Queen of the Damned / Regina damnaților, 1988)*. Sînt frumoși, letali, au o personalitate distinctă și de cele mai multe ori respectă un anumit cod etic, așa cum face Jean-Claude, un adevărat vampir romantic modern.

În ciuda faptului că destui oameni nu-i consideră cîtuși de puțin periculoși, așa cum face Bert Vaughn, pentru foarte mulți, inclusiv pentru Anita în primele volume ale seriei, sînt monștri care trebuie distruși fără nici o remușcare atunci cînd scapă de sub control.

În afară de vampiri, pentru a „diversifica“ acțiunea și a o face mai atractivă din punctul de vedere al cititorului, Laurell K. Hamilton introduce, în roluri principale sau epi-

sodice, alte creaturi supranaturale precum vîrcolaci, ghoul, zombi etc.

Vîrcolacul / omul-lup, condamnat, de obicei nu din cauza unei greșeli comise de el însuși, la o continuă metamorfoză — licantrie — în timpul fazelor lunii pline, este un monstru tragic care exemplifică dihotomia clasică Bine / Rău. Licantriea este abilitatea unei ființe umane de a se transforma în lup, generic vorbind în orice animal: tigrul (în India, o parte din insulele din Asia), urs (nordul Europei), vulpe (Japonia), leopard [în *Narcissus in Chains*], hienă [în *Narcissus in Chains*] și leu (Africa), jaguar (America de Sud), rechin (Polinezia), pisică (Europa, America). Denominația îl are ca punct de plecare pe regele Lycaon al Arcadiei care a fost transformat în lup de Zeus pentru greșeala de a-i fi servit la masă carne umană. Licantriea se consideră a fi cauzată de magie, voluntară (putere supranaturală) sau involuntară (blestem). Transformarea poate fi temporară sau permanentă. Vîrcolacul poate fi omul însuși metamorfozat, poate fi „dublul” său a cărui activitate îl lasă pe om aparent neschimbat, sau poate fi doar un mesager al ființei umane, un animal real sau un spirit familiar, ale cărui legături intime cu posesorul sînt indicate de faptul că orice rană provocată acestuia în forma sa animală se păstrează și în forma sa umană (de exemplu, cicatricea în formă de cruce a lui Rafael, șobolanul-vîrcolac din *Plăceri interzise*). În mod tradițional, se consideră că există mai multe modalități de transformare în vîrcolac, de obicei prin vrăjitorie în nopțile cu lună plină, sau prin mușcătura unui alt om-lup, procedură evident înrudită cu modul de proliferare al vampirilor. În forma sa animală, vîrcolacul seamănă cu un lup mare, dar își păstrează atît vocea omenească, cît și ochii, aceștia reflectînd sufletul chinuit al creaturii; el poate fi identificat în forma sa umană prin sprîncenele stufoase care se întîlnesc deasupra rădăcinii nasului și prin lungimea excepțională a celui de-al treilea deget de la fiecare mîna. Omul-lup poate fi ucis doar cu un glonț de argint sau prin anumite practici magice.

Ghoulul este, în folclorul arab, un monstru — un fel de demon, un djin diabolic — care trăiește în locuri retrase, de obicei în cimitire. Este un demon care își poate schimba înfățișarea, devenind animal, de preferință o hienă, și care se hrănește cu copii mici, devalizează morminte și mănâncă morți. Uneori, sub forma unei femei frumoase, atrage călătorii în deșert pentru a-i devora. În literatura modernă, ghoulul sînt adesea confundați cu alți morți-vii, fiind considerați o combinație între vampiri și zombi. În timp ce, de exemplu, în opera lui H. P. Lovecraft ghoulul sînt o rasă subterană, nocturnă, transformați în humanoizi bestiali după ce s-au hrănit cu ființe umane, în seria lui Hamilton cimitirele sînt infestate cu ghoulul din momentul în care aceste locuri și-au pierdut caracterul sfînt prin readucerea la viață a prea multor zombi sau prin practicarea unor ritualuri voodoo; odinioară oameni, ei sînt acum doar o haită de animale cărora le lipsește complet orice inteligență, incapabili de a vorbi, scoțînd doar urlete și sunete guturale; să remarcăm că uneori, de exemplu în seria lui Jim Butcher, *The Dresden Files* (8 volume, 2000 — 2006), ghoulul sînt monștri umanoizi inteligenți, deși se hrănesc și ei cu carne umană. Un ghoule poate fi o ființă umană care, după ce a băut sîngele unui vampir, cade în puterea acestuia, sau o ființă umană care a supraviețuit mușcăturii unui alt ghoule. Victima paralizează în douăzeci și patru de ore și pare „mort“ după o săptămînă. Dacă victima nu este arsă, ea revine la viață sub formă de ghoule, fiind obligată să se hrănească veșnic cu carne umană. Deși conduși doar de instinct și de dorința de a consuma carne umană, ghoulul sînt lași și nu atacă — de obicei, persoane vulnerabile precum copii, oameni răniți sau bolnavi — decît dacă sînt în superioritate numerică sau dacă sînt controlați de altcineva (Zachary în *Plăceri interzise*). Nu le place lumina zilei. Ghoulul au o față scofilcită, ochi galbeni bulbucați (roșii în *Plăceri interzise*), dinți ascuțiți ca briciul, mîini cu gheare, picioare scurte și musculoase, o piele groasă și fibroasă de culoare gri-albastră. Adesea sînt goi sau acoperiți de zdrențele ultimelor haine purtate. Imuni la durere, nu îmbătrî-

nesc, nu sînt afectați de frig, pot fi răniți, dar nu mortal, de arme de foc și cuțite. Au puteri de regenerare remarcabile, sînt agili, de trei ori mai rapizi decît au fost în viața obișnuită, văd foarte bine noaptea (la fel și vampirii) și simt mirosul de carne umană de la mare distanță. Pot fi distruși de foc, explozie puternică sau decapitare. Lumina zilei nu îi omoară, dar le încetinește mișcările.

Seria imaginată de Laurell K. Hamilton ne prezintă o Americă alternativă, o lume similară cu a noastră, dar în care magia neagră este ceva obișnuit, o lume în care creaturile supranaturale, fie ele vampiri, vrăjitoare, zombi sau vîrcolaci (șobolani-vîrcolaci în *Plăceri interzise*, șerpi-vîrcolaci în *Circus of the Damned*) există dintotdeauna și sînt extrem de reale, conducînd afaceri (Dave, patronul barului *La Mortul Dave*) sau trăind povești de dragoste (vampirul Jean-Claude în întreaga serie, vîrcolacul Richard Zeeman în *The Lunatic Cafe*, *Obsidian Butterfly*), avînd drepturi egale cu ființele umane și fiind chiar protejate prin lege.

Anita Blake este un personaj independent, o adevărată femeie a secolului al XXI-lea, disponibilă zi și noapte pentru acțiune, o combinație de duritate, determinare, onoare, sarcasm, cinism, inocență și pasiune. În literatura cu vampiri există destul de puține personaje principale feminine de asemenea calibru. „Moartea“ este meseria ei la propriu: lucrînd pentru firma Animators Inc., readuce la viață zombi, lucrînd atît pentru o echipă specială a poliției din Saint Louis, cît și pentru justiție, ucide vampiri, fiind supranumită de aceștia Călăul („The Executioner“, același nume pe care îl are și Mack Bolan, eroul nenumăratelor romane de acțiune ale lui Don Pendleton). Dar, încercînd să se comporte „corect“ din punct de vedere politic, ucide morții-vii doar pe baza unui ordin emis de un tribunal. Scundă ca statură, destul de firavă în ciuda antrenamentelor aproape zilnice, Anita se bazează adesea pe forța insuflată de excesul brusc de adrenalină cu care îi este alimentat corpul în situații extreme cum ar fi, de exemplu, frica, nu întotdeauna pentru propria ei viață, ci pentru cea a prietenilor (Catherine, Ronnie și Phillip în *Plăceri interzise*). Este extrem de dîrză,

incapabilă să creadă că ar putea da greș în vreo misiune; folosind, ca un profesionist, arme, cuțite sau orice altceva la îndemână, dă dovadă uneori de o violență ieșită din comun în acțiune, violență caracteristică mai ales romanelor de război.

Deși dură, are și puncte slabe, în special viața amoroasă, fiind curtată, de-a lungul seriei, printre alții de vampirul Jean-Claude, stăpînul orașului St. Louis după moartea lui Nikolaos, și de vîrcolacul Richard Zeeman, profesor de științe în viața de zi cu zi. Aceasta este cauza pentru care, pe parcursul întregii serii, dar mai evident în *Bloody Bones*, Anita devine din ce în ce mai puțin sigură de faptul că orice monstru, fără discriminare, trebuie să fie neapărat unul rău. O dată cu trecerea timpului, diferența dintre Anita, ființă umană, și Anita, reanimatoare, necromantă și personaj supranatural, devine tot mai greu de sesizat.

Anita evoluează pe parcursul seriei, de la o persoană extrem de încăpățînată care nu ține seama de nimic cînd are o sarcină de îndeplinit, la o persoană mult mai introspectivă, gata să-și analizeze extrem de atent intențiile și pornirile, chiar dacă acestea implică propria viață intimă, dominată de dorințe interzise și contradictorii. În general, Anita seamănă mult cu Kinsey Milhone, eroina romanelor lui Sue Grafton (19 volume, 1982 — 2005), dar și cu Garrett, creat de Glen Cook, detectiv particular, fost veteran de război, ale cărui aventuri se desfășoară într-o lume fantastică populată de elfi, vrăjitori, pitici și alte creaturi malefice (11 volume, 1987 — 2005). Acțiunile Anitei nu degenerază niciodată în clișee pentru că ea este întotdeauna înconjurată de personaje memorabile, principale (Jean-Claude, Richard Zeeman, Edward Forrester) sau episodice (Nikolaos în *Plăceri interzise*, Jason, vîrcolacul preferat al lui Jean-Claude în *Blue Moon*, vampirii Alejandro și Mr. Oliver în *Circus of the Damned*, vampirul Sabin în *The Killing Dance*, Marcus, conducătorul haitei de vîrcolaci în *The Lunatic Cafe* și producător de filme porno cu ființe umane și licantropi în *The Killing Dance*, Larry Kirkland, reanimatorul începător în *Circus of the Damned*,

Raina, regina vîrcolacilor în *The Killing Dance*, Padma, Stăpîna Fiarelor, capabilă să controleze orice vîrcolac în *Burnt Offerings*, Donna Parnell, logodnica lui Edward în *Obsidian Butterfly*, Chimera, creatura care se poate transforma în tot felul de animale letale în *Narcissus in Chains*).

Laurell K. Hamilton nu se dă în lături să folosească sexul și violența în romanele sale, așa cum recunoaște într-un interviu acordat revistei *Crescent Blues*: „Vreau ca un sărut să fie atît de credibil, încît cititorul să se simtă înflorat. Două sînt lucrurile care îmi ies bine în cărți: sexul și violența. Dar acestea nu sînt elemente gratuite, ci elemente grafice atît cît trebuie, nefiind niciodată folosite decît dacă ajută la reliefaarea personajelor sau la dezvoltarea intrigii. Toate personajele doresc cu pasiune pe cineva, dar Anita nu se consideră un obiect al dorinței sexuale“.

Hamilton a reușit în seria Anita Blake să combine într-un tot armonios cîteva dintre cele mai reprezentative elemente ale dark fantasy-ului, ale romanelor polițiste americane gen „hard-boiled“ (tip de povestire în care atmosfera de realism este dată de un dialog laconic și adesea vulgar, de descrieri pline de cruzime și de vărsări de sînge, pe fundalul unei ambiante sordide) și ale povestirilor de dragoste. Cu toate acestea, fiecare volum are caracteristici aparte. Într-un volum predomină mai mult misterul (*Plăceri interzise*, *The Laughing Corpse*, *The Lunatic Cafe*), în altul horror-ul ca ansamblu sau ca scene separate (*Obsidian Butterfly*, scena din spital cînd Anita și Edward se întîlnesc pentru prima dată cu un grup de supraviețuitori ai unui atac), în unul erotismul (*The Killing Dance*), în altul chiar scene de-a dreptul pornografice (*Narcissus in Chains*), iar în altul existența personajelor scelerate pe care le poți ucide, dar de care nu scapi niciodată (Raina, eterna iubită-pe-care-o-urăști în *The Lunatic Cafe*). În ansamblu, toate aceste elemente se îmbină perfect, fapt care dă și mai multă spectaculozitate acțiunii principale. Romanele sînt scrise la persoana întîi, totul fiind „văzut“ prin ochii Anitei, acesta fiind motivul pentru care nu aflăm decît din eventuale

flashback-uri amănunte din viața anterioară a personajelor (de exemplu, a lui Jean-Claude înainte de sosirea în St. Louis).

Nu putem să nu remarcăm stilul scriitoarei americane, unul plin de umor și sarcasm care contrabalansează violență aproape grafică. Frazele sînt scurte, de multe ori eliptice. Autoarea are obiceiul, nu întotdeauna benefic, de a repeta aceeași idee în fraze alăturate, folosind însă alte cuvinte. Puterea descriptivă este remarcabilă, fie că este vorba de un interior, un peisaj, o ființă umană sau o creatură supranaturală.

În general, stilul lui Hamilton este mai apropiat de cel al autorilor de thrillere (Nick Carter, John Gardner) sau de romane polițiste (Mickey Spillane, Ross MacDonald, James M. Cain) decît de cel utilizat de scriitorii horror, dar reușește să unifice perfect cele două tipuri. Spre deosebire de un roman horror clasic, nu elementele horror contribuie la dezvoltarea acțiunii în sine, ci doza de normalitate cu care Hamilton tratează aceste elemente. Spre deosebire de un roman polițist, pe primul loc nu sînt nici indiciile și nici motivul care ar putea determina un personaj să acționeze într-un fel sau altul, ci crearea unei premise supranaturale perfect încadrate în lumea fascinantă a creaturilor nopții. Astfel, Laurell K. Hamilton creează o societate modernă, paralelă, în care fantasticul este real și acceptat, personajele sînt reale, iar deciziile umane.

Florin Mircea Tudor

*Pentru Gary W. Hamilton, soțul meu,
cărui nu-i plac lucrurile înfricoșătoare,
dar care, totuși, a citit această carte.*

